

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

Extravagantium Communium, Liber Quartus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

EXTRAVAGANTUM
COMMUNIUM,
LIBER QUARTUS. *Quintus*
DE SIMONIA.

TITULUS I.
CAPITVLVM PRIMVM.

Pastor vel jocalia exigentes, & etiam dantes pro religionis ingressu, si sint singulares personae excommunicationis: si conventus vel capitulum, suspensionis sententias ipso facto incurunt: cuius utriusque vinculi absolutioni soli Papa reservatur: alius penit in suo robore duratur, nisi ingredientes aliquid sponte, & sine pactione obtulerint. Quid de personu jam talibus sedis, & bonis sic recipit faciendum sit, tandem pares facias.

Vrbanus IV. alia, V.

Anè 4, ne in vinea Domini, nostra (licit insufficientis meritis) commissa custodia, nascentes vepres & spina ad eo convalecant, quod operant fructificationem ipsius valent impedit, diligenter nostra incumbit officio, ut ilias extirpare radicem solerti studio procuramus. Sanè multorum fide dignorum relationis discimus, quod in nonnullis ecclesiis, monasteriis, prioribus & aliis locis religiosis, tam virorum, quam mulierum ordinum, regionum & partium diversarum determinatis, & à canonibus reprobat servatur abuso, quod cum persona aliquae recipiuntur ab eo ad observantium regulem ipsi remunerare presumptuosa, pastus seu prandi capitulis & conventibus squalrum ecclesiasticum, monasteriorum, prioratum, & locorum, aut pecunias, aut jocalia, seu res alias ipsi ecclesiis, monasteriis, prioribus, & locis, seu praedictis ecclesiasticis, monasteriis, & loca familiam suam Deo confundit, numeris remunantur, & in multorum mentibus filium, scandalum generat. Nos igitur huic mortuorum cupientes congrue adhibere medet, & alii penit in talia presumentes inficiunt à jure, in suo robore duratur, prenam adiuvare gravorem: ut uerius Abbatibus, prioribus, decanis, propositis & magistris, necnon abbatis & prioris, aliquis prelates, quovis nomine municipatus, & concilii officialibus quacumque etiam ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, domorum & locorum, quoniamlibet religionum, ordinum etiam militarium, tam exemptorum, quam non exemptorum, quoquaque nomine censentur, ac capitulis & singularibus personis eorum, reponantur auctoritate apostolica (quamvis sit eis a

^{2.} *Videtur nam fatus cap. com. in ecclesia corpore. &c. Venient, cum iusti, extr. de simon. addit. B. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad quatuor argumentum.*

quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotens Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum 2. Nonas mensis Aprilis, Pontificatus nostri Anno 1.

CAP. II.

Omnes simoniaci cuiuscunq; dignitatis aut statutus, sunt ipso facto excommunicati: nec habent simoniaci ordinatae ordinis executores. Electio aut alia provisoce per simoniam facte non valent, nec ius recipiendi fructus tribuant. Mediatores etiam simoniam eadem censura ligantur, qui a solo Papa absolvantur. Et omnes predicti sunt Romanis Pontificis reverenda.

Paulus Venetus Papa II.

Cum 4 detestabilis sceler simoniacæ pravitas tam diuinorum quam facrorum canonorum auctoritas abhorreat atque damnet: Nos considerantes quod plures genarum gravitas, quam Dei timor acere solet à volvate peccandi, ac summis deluderis affectantibus, ut horum peccatum vitium non ex uero folium, sed etiam ex membris hominum fatem propter peccatum metum penitus evellatur: prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigii inhaerentes, ac etiam omnes & singulas excommunicationes, suspensions, privations, & interdicti sententias, censuras & penas dudum à Romanis Pontificibus prædictis, & pro talibus reputatis contra simoniacos quomodo libet latas, & illos, qui cuiuscunq; statutus, gradus, ordinis, conditionis, vel praeminentie fuerint, etiam cardinalis, patriarchal, episcopali, regali, regionali, vel alia quavis ecclesiastica seu mundana dignitatibus præstigilient, & eorum quilibet, tam manifestum, quam occultum, quam ipso facto eos incurtere volumus, confirmantes & innovantes Apostolica auctoritate, declaramus quod omnes illi, qui simoniacæ ordinati fuerint, à suorum sibi ordinum executione suspendi. b Per electiones vero, populaciones, confirmationes, provisoce, seu quavis alias dispositiones, quas simoniaci contigerit labefieri, & qua virtus omnino careant in ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personatis, officiis ecclesiasticis, & quibulvis beneficiis, aut aliquo eorum cuiquam jussu nullatenus acquiratur, nec inde faciat aliquis fructus suos, sed ad ilorum omnium que percepti restituuntur sub anima sua periculo sit adstrictrus. Statuentes præterea, quod universi & singuli etiam praemissi dignitatibus prædicti, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniaci commiserint, aut quod illa fiat, mediatores exiterint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurant: à quanisi a Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolviri, præterquam in mortis articulo confituti. Et ut hujusmodi labis contagio frequentius reprimatur, omnibus & singulis ecclesiasticis secularibusque personis cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute sanctorum obedientiæ dictius injungimus, ut eos omnes, quos simoniam hujusmodi commississe vel procurasse, aut in ea mediatores esse fecerint, Pontifici prædicto, vel cui idem Pontifex duxerit committendum, per se velatos revelare quantocius non omitant. Pro revelatione hujusmodi etiam complices euerint, non solam

a Vede extravagantem Pn V. incep. cùm primam. & ut simoniacæ pravitas per quam hac constituta inviolabilitas obseruanda, & deinde de cœlestis Cœlestis 1. ut. de conf. b Vede cap. de simonia. & ibi plena per canonistas extra. & finita. addit. omnino beatus Thomas 2.2. quæst. 200. art. 2. ad quærum argumentum. c Complices etiamini quandog, præstantur. Cod. ad leg. Iuliano majestate. l. quisquib; in fine.

veniam a nobis, sed etiam gratiam conseruent, si eo.

rum indicio participes tanti criminis valent correxi: Quod si non fecerint, absolviri non valent, donec prædicta reuelent, & complices hujusmodi detrecti actus punientur.

Nulli ergo, &c. nofra, confirmationis, innovationis, declarationis, & voluntatis infringente, &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum , anno incarnationis Domini M. CCCC. LXIV. 9. Cal. Decemb. Pontificatus Domini M. anno 1. Publicata die 24. Novemb. Anno predicti.

DE IV DIES

TITULUS II.

CAP. L

Christianis arma portantes ad infideles Cœlestis impugnantes, facte sunt excommunicationes, capiuntur sibi infamia, & arrestabiles, tam alii, quam passim, & omnibus consuetae cap. sta querundam. & cap. ad liberandam, extitit ea.

Clemens V.

M ULTA & mentis amariudine concitamus, gravissimus doloris aculeus perfridi, menem nostram, intelligentes, quod renati fonte baptismatis in devium aberrantes, qui debent opprobrium illatum Domino interram hæreditatis sui rotis virtibus vindicare, potius inferioribus suis, Saracenorum videlicet horribili & perfida sonori & degenerantes miserabiliter à statu fideli, fama proprie immores, & salutis oblitio, intimo crucifixi, contra ipsius negotium, ferrum, equos, armis, & alia verita, neccnon virtus, & mercionia in Aegyptiam, & ad alia loca Saracenorum terræ Aegypti deferebantur. Ex quo manifeste appare, quod Christianos, qui ad defensionem hæreditatis Domini ibidem pro fide remanerant, talibus adiutoriis subfidelis reverenter impugnant: propter quod fidei negotiis ibidem quodammodo noscius deperte. Nos igitur qui ad liberandam terram ipsam operam dare intendimus (cum Dei adjutorio) efficaciter, tam gravestram geffis ultrae suffinere noientes, felicis recordacionis Nicol. Pap. IV. prædeceps. nostris vestigis intercessione, praefument tenore statutum, ut nullus armis, & quos ferum, lignam, viciulis, & alia quecumque mercionia in Alexandria, vel alia loca Saracenorum terræ Aegypti deferte, misterie, vel parate, seu portibus eorum, ut eidem deferrantur, extrahere, vel extrahi permittentes, aut eis alias auxilium vel favorem praefare quoque modo præsumat. Nos vero illos, qui contra hujusmodi confutationem nostram auctoracio venire præsumperint, subiecti ipso excommunicationis sententia decernimus, subjaceret: à qua aboli nequeant, nisi tantum de bonis propriis, in dicta terra subfidelis convenienter exhiberint, quantum ad partes prædictas deulerint vel inferint, aut deferti, vel de ipsorum portibus extrahi permitterint, defensione nec runc etiam ab eadem (præterquam in mortuis articulo) absolvantur sententia, absque mandato sedis Apostolice speciale. Et nihilominus, si personas eorum capi contingat, in servitium & captivum illorum esse volumus, in quorum occidendo capione. Autoritate insuper Apostolica flententes, ut illi, qui contra hujusmodi statutum nostrum quomodolibet veire præsumperint, præter penas prædictas, quas ipso facto habent, perpetuo fini infamia, & interficibles habentur.

a Præter cap. sta querundam. & cap. ad liberandam, extitit ea de Indiis, vide Clem. I. cap. iii. & pœnit. Bula in cœla Di- mense 27.

uris, quod nec testari, nec legata eis seu relista perci-
pet volunt, & infernos ad successiones, tam ex testa-
mento, quam ab interato sicut prorsus & reddantur inha-
bita, nec ad publica quilibet admittantur officia, sicut
quæ illis omnes actus legitimi penitus & interdicti, & tan-
quam excommunicati, hostesque catholice fidei (post
quæ de ipsorum huiusmodi emeritate constitutæ) die-
bus dominicis & festis publice nuncientur, & in fi-
cione bona eorum omnia devolvantur.

CAP. II.

Iudas ad Petrum verbi non sunt in bonis molestandi, ne sint de-
signationibus poli baptizantibus, quare effici ante.

Iohannes XXII.

Dignum & arbitratum, & quis conふum, fonte rena-
tis baptismatis iudaica excitate dimissa ampliori-
bus favoribus aut gratiis, quam ante abundare: inde-
ans & absurdum, ut qui in perfida abundant, cogan-
te mendicare fidèles: universis & singulis rectoribus
huius officialium comitatus Vencini, aliorumque co-
munitatis & terrarum pertinentiis ad Apoliticam
idemq[ue]d p[ro]p[ri]e p[re]cipimus & mandamus, quatenus con-
venit huiusmodi & qui in possum convertentur, in
possessus & bonis aliis, quounque nomine cense-
ntur, quæ in combatibus & terris prædictis conver-
sione obtineant, seu etiam obtinebunt, occasio-
ne sedula molestante inferant, nec ab alio in-
feri permitant: sed ipsi in his & aliis se favorables
videntur, ipsos ab injuriis & molestantiis protegant & de-
fendant, ut sic de servitute ad libertatem se transire per-
mitte, ne credite prætextu mendicitatis odibilis ad di-
stilleri perdidit compellantur. Nulli ergo, &c. no-
nunquam p[re]ceptio[n]es & mandata infringere. Datum
viii. Cal. Aug[usti]. Anno 4.

DE HÆRETICIS.

TITULUS III.

CAP. I.

Dicitur, per hoc, codicis lib. 6. declarat, bona hæreticorum per-
ducent, ut p[ro]p[ri]e varietur.

Benedictus XI. Inquisitoribus heretica
prævolutus.

X eo b, quod quadam novella constitutio su-
per negotio heretica prævolutis à bona memorie
Bonifacio Papa octavo, prædecessore nostro, edita
veneratur, quod in ipso negotio per diœcesanos Episco-
pos & inquisidores super eodem facto inquiri valeat
comunione, quod in diœcese p[ro]p[ri]e facilius & celerius
sit divulgatum: & si dividim procererint, te-
nent sibi invicem communicare processus: Nos con-
siderem solvit, quando & quoties sit ita processuum
communicatio faciente. Non autem de fratribus no-
strorum consilio intelligendo diœcesanos & inquisito-
res, dum divisi procedere, cum hi & illi sepa-
rarent, quando Episcopi tantum, vel inquisitores
venerant proceder: consultatione vel[ut] breviter re-
spondentes, quod quando utique procedant se jundunt,
sit in fine tantum, dum nihil restat agendum,
quod quod solum sententia promulgetur, communicare
possent. Litterem quib[us]dam potuisse videri per
opus civilem, quod sicut quando aliquis ex officitis
securum alio deferente sententiam, ut puta, quando ad-
ministrator delegat causam, sibi sententia referatur;

a. Vide communément Pauli Papa III. m[is]cip. cupen-
do l[et]teris, ubi de hac materia plenus caveretur. b. Propter nota-
tionem per hoc de hæret. lib. 6. vide Nicolai Eymericum in direc-
tione Inquisitorum pars 3. quaff. 30.31. & 32. Reptorium Inquisi-
torum communicari, sed quomodo, & Zanchium tractat, de
his 3.2.

a. Vide Eymericum in directorio Inquisitorum. p.3.q. 104. 105.
& seq. b Rom. 12. c Proverb. 6. & 23. d Seulice La-
teran. sub Innoc. II lib. 22.

saltem in principio, id est, contestatione, rursus in medio,
& semel in fine quæ sunt examinata audire debet: ita &
in causa præfenti, ubi ex actis coram alio habitus alter
proficerentiam, si alter huiusmodi acta recenscat: quod
acti non potest, si eorum denegetur editio: tamen id
a quæstionis canonum non admisit. Num sane calum ex-
cipimus, si alter commode non possit procedere, nisi al-
terius actis viis. Ex hac enim causa semel tantum (us
fraudi locutus non sit) in toto negozi copia tribuitur.
Verum quia a nonnulli diœcesani partem, partis pro-
veniunt de hæreticorum bonis inquisitionis officio de-
putate propter expensas, quas dum inquirunt in speci-
ficio negotio faciunt, a vobis exigere moluntur, hoc tan-
quam iuri abfumbe (cum ordinari finis, ideoque offi-
cium tale, quod eis incumbit, proprios oportet comple-
re spesendi) fieri penitus prohibemus. Rationem au-
tem idem diœcesani præuentum, obventionum ex in-
quisitionis officio a vobis, non obstante aliqua institu-
tione, confutet, vel mandat contraria, non explo-
licant: fed eam camere nostra, vel alii, cui nos vel lucel-
lores nostri Romani Pontifices mandaverimus redde-
dat, redditus, quæ generaliter obseruati jubemus.

CAP. II.

Tres errores magister Iohannes de Polaco, docteur Parisiensis, his
damnamur.

Iohannes XXII.

VAS & electionis doct[or] eximius, & egregius prædica-
tor, cujus prædicatione mundum docuit universum, præ-
sumptuofam illorum audaciam refranare solitus, quæ
prudentia propria innitentes, in errores proprios prola-
buntur, non plus sapere, quæ oportet sapere, sed ad so-
brietatem sapere salabri doctrina suggesti: & iuxta Sa-
piens & eloquium: Quisque sua prudentia modum
ponat. Sane diudum quæ dilectum filium magistru[m] Ioh-
annem de Polaco, sacra Theologie Doctorem, certis ex-
causis de fratribus nostrorum consilio ad nostram præ-
ficiam vocavimus: fide digna relatio ad nostrum per-
duxit auditum, quod ipsa in quibusdam articulis tangen-
tibus ponentia sacramentum, non sobrie, sed perpe-
ram sapientia, inscriptos articulos, periculoso contin-
entes errores, docens publice in suis prædicationibus, &
in scholis. Primo siquidem adfruens, quod confessi fra-
tribus, habentibus licentiam generalē audiendi confessio-
nes, tenentur eadem peccata, quæ confessi fuerant, ite-
rante confiteri proprio fæcere. Secundo, quod flante, O-
mnis utriusque Iesus edicto in concilio generali d. Rom.
Pontif. non potest facere, quod paracætiani non teneantur
omnia peccata sua semel in anno proprio fæcero[n]ti confi-
teri, quem dicit esse paracætiani curatum. Imò nec
Deus posset hoc facere: quia (ut dicebat) implicat contradiccionem. Tertiù, quod Papa non potest dare potest
em generalē audiendi confessionem: imò nec Deus
qui confessus habentis licentiam teneantur eadem, confi-
teri proprio fæcero[n]: quem dicit esse (at præmititur)
proprium curatum. Nos sicut scit volentes, si sugge-
sta nobis veritatem haberent, articulorum præmissorum
copiam eidem magistro Iohanni fecimus assignare, & ad fia
defensionem plenam audienciam sibi præbuvimus, tam
in nostra & fratribus nostrorum præficiis in confessorio,
quæ alias coram aliquibus ex ipsi fratribus per nos
ad huiusmodi officia depunatis. Verum, licet præ-
fici magister dictos articulos, & contenta in ipsi de-
fendere inteneret, afferebat tamen se paratum credere
& tenere in præmissis & aliis, quæ tenenda & creden-
da esse sedes Apostolica definiret. Nos sicut attendeantes,

quod predictorum articulorum assertio, predictio, & doctrina redundare poserant in militari periculum ariam: prius per prafatos magistros in Theologia examini fecimus diligenter. Nos ipse etiam cum dictis fratribus nostris collationem solerem & examinationem habuimus super his. Per quas quidem collationem & examinationem super his habitas, compremis primitos articulos doctrinam non sanam, sed periculosa multum & veritati contraria contineat. Quos etiam articulos omnes & singulosdem magister Iohannes, etiam sibi rationibus opinioni dudum sua habita contraria demonstratis, in consilio revocavit: assertens se credere eos non veros, sed ipsorum contrarium verum esse, & dicens se melius rationibus subi factis in contrarium respondere. Ideoque ne per affectum, pradicem, & doctrinam hujusmodi in errore (quod absit) animi simplicium probabant, omnes articulos & quemlibet eorum tanquam falsos & errorios, & à doctrina sacra devios auctoritate Apostolica condemnamus & reprobamus, de fratrum nostrorum confilio predictorum, doctrinam contraria veram, & contrarium esse catholicum assertentes: scilicet, quod illi, qui predictis fratibus consentent, non magis teneant eadem peccata confiteri iterum, quam si ea alias confessi sufficiunt eorum proprio fæceroi iuxta concilium generale 4. Optantesque veritatis vias nostras effidibus cunctis, & predictis erroribus praclaudere adiutum, ne subintrem erroris, felicis recordationis Alexandri quarti, & Clementis quarti Romanorum Pontificum, prædecessorum nostrorum vestigia innitendo, universi & singulis districtibus inhibemus, ne quisquam primitos articulos per nos (ut præsumitur) damnatos & reprobatos, & contenta in eis, vel aliquo ipsorum, utpote à catholicis mentibus refusa, tenete audeat, seu defendat quomodolibet, vel docere. Quocirca universitatibus vestris per Apostolica scripta: præcipio mandamus, quatenus universis & singulis vestrum in civitatibus & dioecesi, vestris convocatoe clero & populo communiter omnia præmissa & singula per vos, seu alios solemnitate publicetis. Nos etiam eidem magistro Iohanni mandamus, quod in scholis & sermone. Parifisi predictos articulos, & contenta in eistanquam veritati contraria propria vocis oraculo, asseveratione constanti publice debet revocare. Quod se facturum dicitus magister Iohannes efficaciter reprobavit. Datum Avi. 8. Cal. Aug. Pont. nost. Anno 5.

CAP. III.

Inquisitores heretice præstatu censorias subministras posse in officiales & munios sedis Apostolica sine ipsius licencia speciali: sed de eorum excessibus informationes facere possunt, & deinde Romano Pontifici significare.

Idem.

Cum b. Matthaeo de Pontinian. ordinis predicatorum, inquisitor heretice præstatu in regno Siciliae auctoritate Apostolica deputatus, frivola occasione questi, ac nostra & Apostolica sedis reverentie & honore postpositis, indebet filium G. de Balo, Archidiaconi Forolivini. Capellani nostrum, Campainix, Maritinaeque rectorem excommunicationis sententiam inconsulitis moribus, non sine multa temeritate, duxerit proferendam: Nos volentes de extero talium præsumptiorum obviare, universis & singulis, tam ordinariis, quam delegatis judicibus, & inquisitoribus

a. Id est, Cœc. gen. Letr. sub anno. III. c. 21. Et refertur in causa omnium de plenis, & remissi. b. Super haec constitutione, vide omnino Confessio Iusti, n. 105. factum super quod confitum nunc circumfretur post Confessio Olavadi add. Eymereum in directorio inquisit. part. 3. quest. 26.

præstatu ejusdem, & aliis universis & singulis, quaque auctoritate fungantur, auctoritate Apostolica ab aliis inhibemus, & mandamus expressis, ne contra nosrum aliquem, quavis occasione vel causa, alioz taliter & Apostolica sedis licencia speciali, per facta ipsa quædam concedenda, plenam suæ de tenui præsumptionem procedere quocummodo prædictum est, vel ipsorum aliquem excommunicationis vel legonis, seu qualvis alias sententias promulgare. Non enim nunc decennium intum & transsequitur, quætra inhibitionem & mandatum hujusmodi conseruantur. Volumus tamen, quod doceatur & applicetur predicti, super illis, que negotio tangunt sicut illi vero super illis, que rem tangunt vel publicam peccatum, sive ordinarii, sive delegati quæcumque autoritate fuerint, prout possit ad eorum officium pertinere, quid per officia & munios ipsorum indebet habere ut teatrum existent, se plenius informare: hujusmodi cognoscere studemus, ut provideat super hoc de tenui opportuno valeamus. Nulli ergo. Deum Amem. XII. Cal. Ian. Pont. nost. Anno 5.

DE SCHISMATICIS
TITVLVS IV.
CAP. VNICVM.

Pacefus & sententia latet per Bonifacium Leonem, papa Iacobum & Petrum de Colonia, terque Iohannem, etiam postea, revocat his Benedictus XI. excepto inquit in quibus nihil immutat. Et sic (ut claret patet) in quoque corrigit, & præstiter revocat cap. secund. est. in lib. 4.

Benedictus XI.

Volum boni memor Bonifacius Pap. VIII. prædecessor nostre, contra Iacobum, Petrum & Iohannem de facto Vito, Opere quædam Agapitum, Stephanum & Iacobum Syrum, reges memorati Iacobi & filios ultra Ios. de Ottone, ac poteritatem eorum, necnon contra Nicanorem, hoc de Ioh. de monte nigro, ac aductores, fuisse & reges eorum, cuiuscunque status, etiam interuersi, vel regali dignitate fulgerent, contra ipsam inhaerentes, datum viii, variis predictis processibus, fententias pacem nosm habentes & nulles, prout in eisque processibus breves exprimitur, quod intelligi voleat singulariter singulis numeratis, & nominum certas. Inter cetera siquidem depositis dictis locisque Petri, à cardinalibus familiis Rom. eccl. redditis eis filios dicti Iacob, & poteritatem eorum inhibuisse ad hujusmodi dignitatis apicem & cardinalatus honoribus, ipsos condidimus Iaco & Ottone, & Ricardum Benificis ecclesiasticis, & ecclesiasticis privatis, etiam & Agapitum, Stephanum & Seyaram predictis homines ad urbe, & ita ecclæsia supradicta ipsorum existimat bona & jura, plurimæ excommunicationis generali innovavit, addidit infamie, capiendo expulsos, sublevavit schismatics, & tanquam hereticos punienter, ab administrationibus & officiis, jurisdictionibus, et dignitatibus in urbe & circa in eorum res curia, ac ipsorum potestor perpetuo, & in tempore ecclæs. usque in quartam generationem, per malitiam & fœminum sexum coeruit: eis incloater, confitent & habitationem urbis, circumpolos regnos, et terrarum subiectarum ecclæsies interdicti, & interdictiones fecit. Nos itaque, quæ ipsa vice in terris regni, cuius est proprium misericordie & pacis, eorum scilicet & acuminis compatimur, ad clementiam pro eis conseruare, ipsi pietatis nostræ apostolis referuntur. B.

manifestudinem non negamus: misericordes ab eis non avertimus oculos, illisque pium animum exhibemus, sedque omnes predictas, depositiones a cardinalibus, priuationes a beneficis & ecclesiis, inhabilitatis ad papam Romanum, & honorum, & iurium quae certis nobis Romanis civibus & aliis concessa sunt (confiscatio-
nibus exceptis, in quibus nihil immutamus ad praesens) sententias, penas & multicas & alias, que in processibus memoratis five alibi continentur: verbo etiam in vita ipsas, vel in morte in eos latae & inflatae, seu confirmatae & innovatas per prædecem, unde sicut si ut prædictum efficeret per nos spes generalis numerata, & nominatim ex-
prefit, tam ad prædictas Jacob, & filii dicti Ioan. de Col-
mellinam & femininam prolem, eundem etiam Ioan. &
Iosephum, & per utrumque fuxum posteriter descendente-
m ab eis, Pe. & Richardum, & Joanne, de monte nigro
paratus, quia ad coadjutores, factores, receptatores,
recepentes, & sequaces eorum quolibet alios, penitus
solliciti & virtuous vacantes: Ita, quod nec etiam pro
gratioso tempore possint super eis aliquae persona impo-
nit, qui incurvantur, eas, aut contra ipsas aliquem effec-
tum habere. Eisque quos curvis, alli quam præfa-
tum, depositionis a cardinalibus, priuationis benefi-
ciorum & ecclesiastarum, confiscationis honorum & ju-
ris, que (ut præmititur) dictis civibus seu aliis sunt
omnes, & inhabilitatis ad papatum, sententia five-
gant abdoluti, reddimus. Et irregularitate, si quam
ex quo modo contrariecent, removemos, & notam ab-
dicemus ipsius. Inhibentes ne jam data Præfecte cum
ante suo redicatur, vel ministratur, aut evitatur no-
men, & episcopatum recuperet ab eo nostra licentia
ficiat. Non obstantibus quibuscumque confitiona-
tis, processibus, inhibitionibus, decretis, privilegiis, in-
dignitatibus, & literis Apostolicis, per quas prætentibus
non expresa, vel rotuliter non infera, earum effectus pos-
si quomodo libet impediri: & de quibus, quorunque
misteriis, de verbo ad verbum debet in nostris li-
cenciat mentio specialis.

DE FVRTIS.**TITVLVS V.****CAP. VNIC.**

*Palmaris excommunicationis latet in eis, qui furatis sunt the-
fani ecclesiæ, quem iudeante Clemente Papa de Peruso in Loca-
tionem civitatis rive viri bice nomina deportaverant. Et hic de-
bet optima tradita monstra maledictiones, ut intra certum ter-
ritorium fangificant, alii excommunicatiorem incuerant: &
alii ipsius excommunicationis publicacione hoc extravaagantia-
mentem fecerat.*

Iohannes XXII.

NEIDELIS & stolidæ predicationis alumni se per
cuipæ vitium indigños efficiunt, ut matris ecclesiæ
filius nuperetur, dum ad ipsius matris injuriam se
convenit (quod gravi nos commotione perturbat)
autus ejusdem piercerunt: & his in penitenti-
ali exercitâ dilapsi, relpercunt infamia macu-
la loca propria nationis. Dendum siquidem nonnulli
degeneres filii, qui ad quæque nefaria curare sunt au-
tem, perversi autibus in matris ejusdem profilientes inju-
rim & offendam, illam thefauri sui maximam partem,
ex de Peruso ad civitatem Lucanam de mandato ro-
bore rector domini Clementis Pa. V. prædet, noſtum dum
fuerit, per dilectos filios Vitalem de Chabenat,
Aenacum Burdegalem, dioces. & Guli, de Lune, servienti-
bus prædecessoris ejusdem, una cum dilecto filio Iaco-
bo de Calabriano Decasio ecclesiæ S. Severini Burdegali-
densis. Capellano nostro, extiterat deportata: & qua in
monasterio S. Fedriani Lucanen, tunc tempo-
re levabatur: deinde ad cameram prædecessoris ejus-
dem fideleri defensionem tempore invallionis civitatis

Lucanen, direpserunt in prædam, & de præfata sacrificia
per violentiam aſportarunt. Nosq[ue]t[ur] ad recuperatio-
nem thefauri prædicti, folicitis studiis prætendentes, &
omnes & singulos aportantes thefaurum prædictum, & a-
lios, penes quos aliqua de thefauro fuerunt, vel adhuc
existunt, auctoritate Apostolica coram hac fideliū multa
titudine copiosa monemus, ut ea nobis aur ei, quem ad
id duximus deputandum, intra quatuor mensum Spä-
tium à die publicationis præsentium numerandum
cum integritate restituam & assignent: ac omnes & sin-
gulos scientes, ubi, vel penes quos aliqua de dicto the-
fauro extierint, vel existant, ut intra terminum supradictum,
nobis aut ipsi deputato nostro indicare studeant:
alijs in omnes & singulos monitionis hujusmodi
contempentes, cuiuscunq[ue] dignitas, status, vel condi-
tione extierint, etiamq[ue] patriarchali vel superiori, aut
alijs quacunq[ue] preeminent dignitate, ex nunc auctorita-
te prædicta excommunicationis sententiam promul-
gamus: Mandantes illos per diecclanos locorum &
rectores parochialium ecclesiastarum civitatum & diecclorum
carundens singulis diebus dominicis & festis pulsatim
campania & candelis extincitis excommunicatos publicè
nunciari: processu ad graviora nihilominus contra eos,
necon & contra civitates, communites, universitates,
& singulares personas quacunq[ue], quæ nullum in præ-
missis culpables, fuit præterea ipsorum exegesis, &
videlicet expedire. Non obstante, si eis aut corum ali-
quis, vel alius sub quacunq[ue] forma vel concepcione
verborum, a fide Apostolica sit indultum, quod ex-
communicari non possint, per literas sedis ejusdem
non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad ver-
bum de inducti uisimodi mentionem, & qualiter alia
diuersa sedis indulgentia generali vel speciali, cuiuscunq[ue]
tenoris existat, per quam effectus præsentium impediti
possit, vel quomodo libet retardari. Ut autem hujus-
modi monitio verius ad communem omnium
notitiam deducatur, chartas five membranas monito-
rium continentia eadem, in ecclesiâ Avignon. appendi-
vel affigi officiis seu superluminaribus ejusdem ecclœ fa-
ciemus, que monitione ipsam suo quasi sonoro progra-
mio & paulo iudicio publicabunt: ita quod omnes & sin-
guli, quos monitio ipsa contingit vel contingere poterit,
nullam poñea possint excusationem prætendere, quod
ad eos talis monitio non pervenerit, vel quod ignorave-
rint eandem: Cùm non sit verisimile, remanere quoad
ipso incognitum vel occultum, quod tam patenter o-
mnibus publicatur. Datum Avignon. 2. Calend. April.
Pontificis nost. Anno 1.

DE CRIMINE FALSI.**TITVLVS VI.****CAP. VNIC.**

Alchimia hic problematur, & panarium facientes & fieri pa-
cantes: quoniam tantum de vero auro & argento debent infeste
in publicum, ut pauperibus erigeret, quantum de falso & adultero
possumunt. Et faciem facilius non sufficiunt, panis per iudicium
discretorum in aliam communidatam, & infame, fiant. Et si fieri
ceretur, beneficis habiti privantur, & ad habenda inhabiles effi-
cientur. Vice etiæ extravagantem ejusdem Ioan. que scripti, exco-
deni, & eis sub eod. tri. collacta.

Iohannes XXII.

SPONDENT &c, quas non exhibent divitias, pa-
peres Alchimiz: patiter, qui se sapientes exhi-
bant, in foveam incident, quam fecerunt. Nam

a. Vide B. Thom. 2. 2. q. 77 art. 2 ad 1. arg. & ibi Cajetanum Ol-
drad. Conf. 1. 7. 4. incip. an dictum ea peccet. & late Cajetanum in qd.
ratulo gloria mundi part. 11. conf. 40.

PPPP

„hanc dubiè huius artis Alchimia alterutrum se professe, foras ludificant, cum fux ignorantia confici eos, qui sibi bus cum veritas quæstia non suppetat, diem clementem, facultates exhaustum; idemque verbis dissimulant falsitatem, ut rando, quod non est in rerum natura, esse verum aurum & argentum, topifia et transmutatione, confingant; corp interdum eorum termenta damnata, & damnata progrederetur, ut fidis metallis cedant publica moneta characteres fidis oculis, & non alias Alchimia fornicari signum vulgum ignorante eludat. Hæc tamen perpetue volentes exklare temporibus, haec edificati confituatione facimus, ut quicunque hujusmodi aurum vel argentum fecerint, vel fieri fecerit manuacervi, vici ad scienter (dum id fieri) facientibus ministraverunt, aut scienter vel aurum vel argento usi fuerint, vendendo vel dando in solutum; verum tanti ponderis aurum vel argentum pœna nomine inferre cogantur in publicum pauperibus, ergandum, quanti Alchimia exigit: circa quod eos aliquo predicatorum modorum legitime confiteretur de lispe: facientibus nihilominus aurum vel argentum Alchimium, aut ipso (ut primitur) scienter uteribus perperu, infamia nota resperiat. Quod si ad prefata pœnam pecuniarum exolvendam delinqüentum ipsorum facultates non sufficiant, poterit discreti moderatio iudicis pœnam hanc in aliam (puta carceris, vel alteram iuxta qualitatem negotii, per sonum differentiam, aliasque attendendo circumstantias) commutare. Illos vero, qui in tanta ignorantia infelicitatis proproriper, ut nedium nummos vendant, sed naturali juris præcepta contempnant, artis excedant metas, legumque violenti interdicta, scienter videlicet adulterinam ex auro & argento Alchimoto cedendo seu fundendo, cudi seu fundi faciendo monetam, haec animadverſione percelli libemus, ut ipsorum bona defraudentur carceri, ipsique perpeccio finit infamie. Et si clerici fuerint delinquentes, ipsi ultra prædictas pœnas præventur beneficiis habitis, & prout redditus inhabiles ad habenda.

DE PRIVILEGIIS.

TITVLVS VII.

CAP. I.

*M*lac extravagans dat predicatoribus, & minoribus privilegia plena circa tria: videlicet circa predicationem, confessionem auditionem, & sepulturem. De secunda in 4. sed quia multorum. De tertio in 5. porro. Et licet sit revocata per Clem. II. de sept. multum notata digna in ea reponitur, quia non sunt retrahata. Et posuisse non incepit nisi sub ist. de sept. Sed non est inconveniens idem cap. diversi refellere, sub eam collocari titulus: ut patet in exp. significans sua extra de lib. et. & ap.

Benedictus XI.

*I*NTER cunctas a solitudinibus nostris, quibus nos pastorale premis officium, & debitum Apostolica servitius adstringit, illa debet esse principia, ut regi dominico nobis superba dispositione compositio, animalium cura non deficit, ne illum lupus rapax antiquus serpens humani generis inimicus invadat, ejusque sanguis de nostris (quod abit) clamante Propheta, manibus requiratur. Debemus infiper, quantum ex alto permittitur, pacem inferere, removere scandala, jurgiorum amputare materialia, & intelligere super egenum & pauperem: quia non in finem oblivio erit pauperis, & patientis pauperum non peribit in finem. Sanè

a Vide extravagantem Sist. IV. cap. viii. illus. iii. de tempore & pace, inter communias.

dudum boni memoriae Bonifaci cap. VIII. prædicante, non iterum quædam specialem inter praeditos, rebus in sacerdoties & clericos pauperum ecclesiæ et pectorum, & prædicatorum a minoribus ordinis fratres, & ter, super faciundarum prædicacionem, ambulantes confessionem per eisdem fratribus, ad eam inducere, & funeralibus canonice pontonis articulis confitentes edidit, certum his modum imponens prout in causa confituatione plenus conquireret. Sed pro eam tenet debet quiete, turbato nara est, pro conatu levi suborta diffida, & pullula et inquietudo prostatitate nocturnum: siquicunque dum antea sollempniter nodum ligasse videatur, & sepe uno hypo scopulo caput sufficiat. Nec mutum, quis plorare pœnitentias dictandum, præferim dum in eis quædam etiam vifum est, per novam confituationem nocturna quære recedatur, unius enim evidenter ostendit. Ideo cupientes, ut ipsi gregi cum nobis in pœnitentia impendatur, quo amplior in agro Domini operatus numerus operetur, super egenum intercedere, & impetrare, ac novitatem removentes per eam remittentes inductionem: statuimus de statu fratribus confusio, priorum ordinum fratres, qui ad hoc deputati fuerint in ecclesiis & locis ipsorum, qui in statuariis habent, & in postrem obliniorum, & in pœna communis seu publicis, libete absque dimensione & aliorum prælatorum petra licet silentem de populo, prædicare, eisque proprie venientibus discitantem omnino, ne hora, in qua discorciat prædicant, vel coram se facere, prædicti patentes idem fratres: putamus etenim dignum, ut non soli superiori inferior defract in hac parte in fan aliud circa hoc facerent de volume dimensionum ipsorum, aut in studiis generalibus præmitur, quibus illis duxuntur, quibus fermos ad discipiunt, & solenniter prædicant, seu nocturnis festibus, vel corundem fratrum felis prædicti per pœnitentiaribus, quia in his casibus cum discordia prædictatione concurrete poterunt. Vbi rei sit discordia vocarent generaliter ad se claram aliam rationem, vel urgente causa illam dicentes congregantur, & bona in studiis memoribus diebus, sapienti frangere ut hodierni prædictationes ceſſabunt. In eis enim preciabilis fratres ipsi invitis concursum fratrum debitos (nisi iusti & superiores corundem) non subant prædicare. Sed b' quia multoles præpostum reverendum Dei audiētum a peccato non retrahit latroni pœnitentiationem necessarium est posse intermissionem, circa quod (nisi articulus necessitatis occurrat) cordis facienda oris confessio (propter fejum & Corde ad iustitiam creditur, one autem in confite ad salutem) exigitur: alia frustis eis in factum auctoritate sacerdotis non in lepros, & lepros debet offere, ministerium institutum. Electi per aliam fratribus ad audiendas confessiones & penitentias audiendas, liberè auſtrorite Apollonica ab eis hinc disceleranorum, & aliorum prælatorum inferiorum, contempororum & non exemplorum, quibus fibulan, qui a contumacia accedunt, audeant eis peccata suis confitentes, volentes. Non religiosi, qui secundum fratrum iurum ordinum propriis prælati confitentes, nec ab eis, ne confratentur alii, prohibentur, sed ipsoque penitentias fatigantes injungant, inter his designatos terminos ad hujusmodum excedentem officium confitutus. Excommunicationis vero, vel alia sententias per prælatos latas contra hoc, vel in eis finem, denunciamus irritas & inane: nec confit

a Talm. 40. b Prædicant non semper reverendum reverendum à peccato. c Rem. 1.

sanctis peccata illa, de quibus confessi sunt eis, & ab aliis prestantes, de illis fæcetibus propriis teneantur (sicut etiam non tenuerit) iterum confiteri non debent confititione generali conciliis, quæ sano intellectu (ne sequatur absurdum) quid per penitentiam dimissa peccata quis confiteri debet, & quid liberatus debitor adhuc ad solvendum remaneat obligatus, intelligenda est (ut ex ea pater) de illis, qui peccata illa confiteri alii neglexerunt. Sed fæcetibus ipsiis natus confessus & absolvitus adficitur sicut ministrare oblationem, & extreme unctionis etiam sacramentum. Super confititione autem facta fratibus memoratis, quam de confessis solius præjudicio (si fallum dicatur) in iudicio anima seu penitentia foro, stabilitas simpliciter verbo illis, qui sacramenta petri predicta, & de fratribus se confessum. Duo tamen casus existimus, scilicet si fæcetus alteras cum excommunicatum, aut notoris peccatorum. Sed videat, ne id dicitur nevidetur, aut in dolim, vel in fraudem: quia si loegerit, a delicto tali, nisi plene satisficerit (praterquam in morte) abdolvi nequeat, nec de illo ad penitentiam aliter admittatur. Ut autem diececlensis honoratus televetur, præcipimus ut provinciales prioratuum, & ministri minorum ordinum praefato-
rum, per se vel alias, verbo vel scripto, eis significantur, se fuisse ad hujusmodi confessionem audientiarum, & penitentiarum injungendis officium elegisse, & non summandis, aut coram ipsis fitendo eos, nec illorum numerum experiendo, petant humiliter a diecclensis eisdem, quod idem electi fratres de ipsisformis consueperant & licentia dictum possim in coram civitatibus & diocesibus inter eis determinatos officia exercitare. Quid si denegent, vel intra tria dies non concedant, extine idem fratres nullominus auctoritate eisdem haipmodi officium exercuantur. Datam vero licentiam per diecesanorum mortuum volumen terminata. Per hoc autem non intendimus, quod sa-
pienti fratres, qui ad hoc eligenter officium exercent, plus habent in audiendis confessionibus, & po-
tentiam injungendis, quam parochiales fæcetibus no-
natur habere. Sieque de casibus Episcopis & super-
tinentiis, quos inferius annotamus, ac fed Apolos
reveralis, le nullatenus introrimantur. Obser-
vengo sollicitate dicti fratres, ne ad confessiones recipiant
communios criminibus, pro quibus solentis est penitentia indicaenda. Modo eodem excommunicati re-
stant, & clericos, qui proper defelit irregularitate
cum aliquam incurerunt. Inconveniens enim existi-
mamus, ut a peccato absolvat, qui penitentiam ei de-
bet imponere, aut irregularitas penam, peccati
temporalis, vel excommunicationem, qua infliguntur
maxime a jure quandoque pro crimine, quæve que-
stio ecclæ, & per consequens, à participatione ecclæ-
siaſſorum faciuntur, excludit, removere non
potest. Incendiarios, eisque qui tam enormoussum
tem peccati, quod ea rationabilis confitudo praefici-
ta canonicæ in episcopatibus aliquibus celervavit Epis-
copi, similes non admittant, quam confitendum
in causa, quæ juste ad id animum nostrum movit) fo-
lammido circa voluntarios homicidas, fallos, ecclæ-
siam immunitatis, & libertatis ecclæſiæ violato-
res, & lottificos approbamus. Quid si forsan antequam
ab eo, qui porcellat habeat, abdolvi possint, mors ta-
lam confiteri voluntum verisimiliter timeatur: etiam
in predictis casibus lapefati fratres eos confiteri vole-
ntur, sicut beneficium abolitionis impen-
dit, sed subveni jurem, quod liberari se suis E-
piscopis & excommunicatoribus praæsentabant: excom-
municatum super his, pro quibus ab eis excommunicati
erant, & Episcoporum pro peccato hujusmodi pa-
titui mandatis. Verum, quia post baptismum inter ca-

teria magis ad salutem necessaria est proposito verbi Dei, quo audientes illud, quod est victoria nostra, instruuntur in fide, docentur fugienda fuggere, & fæctio-
da fæctari, & quo per peccatum lapsi refurgunt, penitentiæ sacramentum perficiunt. Grandis nobis sollicitudo
incumbit, ut tales ad hanc promoveant fratres, qui o-
leo dulcedinis verbi ejusdem nostris foveant subditos,
a peccatis prohibeant, incrépationis vino peccatorum
fuerum mordetan vulnera, & conque ad illa penitentia
cerimonia purgandum & tergandum provocent & in-
ducant. Ad id vero exequendum sententia & divine
legis expositor, desideratur ordo, & vita integritas
etiam postulatur. Scriptum est enim: Tu sci-
entiam repulisti, & ego te repellam, ne fæcetio funga-
tur mihi: quia habia fæcetus custodiens scientiam, &
legem exquirunt ex ore eis: alias prout ad eum perti-
nit inter peccatum & peccatum non posset discernere,
nece peccator exstens Dei deberet emarare iusticias, & te-
flamentum illius assumere per os suum. Nam cujus vi-
ta despiciunt, conseqüentur eis, ut ejus predicatione conte-
minatur. Quare decernimus, ut priores, & ministri ge-
nerales, & provinciales predicatorum, & minorum or-
dinum praefatorum, vel eorum vicarii, & discretorum
confilio ad tam salubre officium fratres divina scientia
doctos, discretione vigentes, vita probatos, & expertos
moribus (aliquoquin discretam reddit in futuro ex-
amine rationem) elegant, & assumant: sic enim, quod
predicabant, facient: quae arguent, operari cœlstant:
& in eis xilificabit populus verbo pariter exemplum.
Ceterum licet (sicut prædictum) de necessitate non sit,
iterum eadem confiteri peccata: tamen quia proper
erubescantiam, quæ magna est penitentia pars, ut en-
rundem peccatorum iterum confesso, reparandum fal-
lere: difficit injungimus, ut fratres ipsi confitentes at-
tentem moneant, & in suis predicationibus exhortentur,
quod suis fæcetioribus faltem fœmel confiteantur in
anno: asserendo id ad animarum profectum procu-
drio pertinet. Potro, ut circa sepulturam apud loca
corundem fratrum elegantur, sepeliri, & portionem
canonicam de reliquis eisdem fratribus minime detrahendam
nequeat in posterum dubitari: jubemus, ut corpora
defunctorum, qui apud corundem fratrum loca elegen-
tium dum vivent sepultrum, processionaliter cum cru-
ce, thuribulo, & aqua benedicta, cantando seu legendō
officium mortuarum, vel psalmos, & alienas ingredi-
entes paroecias, possint assumere, & ad suas deferre ec-
clesias tumulantes. De quibusunque; vero reliquis prefatis
fratribus in communis, vel singulis ultimis decedentium
voluntatibus, five apud eos sepelendi sint, five alibi, nulla
per paroecias fæcetiorum morientium, à quæ fratres ipsoſ
liberos esse volunt, canonica portio, vel multo minus
per Episcopos episcopalis quarta omnino, cum eis tan-
quam exempti nō subint, nec etiam debita jure parecer,
forsan cathedralis defunctorum esse paroecialis ecclæ-
sia detrahatur. De funeralib. autem medietatemi si com-
mode divisionem recipientis ejusdem medietatis affi-
xationem solvant paroeciali ecclæs, & fæcetioribus an-
tedicis. Funeralia vero intelliguntur hoc casu, quæ cum
funere deferuntur. De candelis vero, quæ fratres portant,
portio non peccatur. Moneant autem idem fratres, & pro
posse inducent confitentes ibi, ut de propria bonis fuit
paroecialis ecclæs, eorumque fæcetioribus competen-
ter relinquant, & quæ eis debent paroecialia iura reddant.
Ad hoc non marmures qualius fæcetioris clericus, non
gerant moleſte prelati, quod circa præmissa sic duximus
providendum. Attendant quanta ex iis, quæ primis duob.
articulis statuta sunt, fæcetiorum provenient. Advertant
quanta tollantur iuris, & patienter considerent, quod corū

a Verbi Dei proposito est ad salutem valde necessaria:
b Forte scientia. c Oſea 4. Matth. 2. Pſal. 94.

onera cum aliis nostro beneficio salubriter, & quasi necessario patiuntur.

Circa tertium vero articulum diligenter intelligant, quod fratres ipsi hoc per privilegia Romanorum Pontificum eis benignè concessa, ante constitutionem eandem hactenus habuerunt.

Quodque sunt pauperes, nil habentes singuli, in communione prædia, immo nec urbana, vel mobilia, corum alteri vel etiam universi mendicant victuum, querunt vestitum, & etiam sustineri possunt, quatenus vel viorum pietas, aut mortis voluntatis charitas eis necessaria subministrat.

Quis ergo non misericordia corum, qui omnia voluntate habendi etiam reliquerunt?

Quis non compatiatur eisdem operariibus tam utiliter in agro practico?

Certè nullus, nisi qui titularum bovis os impie alligare velit, aut eos subtrahere alimentis necare.

Inopes patrimonio onera ipsa non habendi necessitatibus non sufficiunt, & a curialibus res ecclesiæ vel pri locis donatas, a quarte præstatio, seu lucrativis inscriptionibus lexi facit immunes.

Relicta pauperibus non patiuntur falcidiam, & legata ad fabri-
cam, vel pro ornamenti ecclæsia, aut ad divinum cultum
perpetuum, solutioni non subiacent canonicas portiones.

Pauperes autem (ut dictum est) sunt fratres, & quod eis

relinquunt, aut in sua alimenta erogant, aut in fabricam,

five in cultu divinum, & ecclæsia ornamenti conver-

tunt. Propter quod nos, qui debemus intelligere,

super egenum & pauperem, & non obliisci corum, cum

humanitas sit etiam secularis principiæ propulsio ege-
nis, & dare operam ut pauperibus alimento non deficit;

non tam pie, quam quodammodo suffit in codice articulo

eginus, egenos sollem (ut premittitur) reddendo ab ore canonicae portionis exemplis.

Hinc autem (dicta constitutione, qua incipit) Super cathedrali, quam

penitus revocamus, aliquis quisunque confitendum

specialibus & generalibus statutis, privilegiis, in-

dulgentibus, sub quacunque forma verborum concec-
tum, iam de ipsius verbo ad verbum vel aliquorum nomi-

nibus in nostris literis oportet fieri mentionem, con-

ventionibus, pacis, iuramentis, sententiis, confutacioni-

bus contrariis, nequam obstatibus inviolabiliter obser-
vare sancimus.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrorum statut, denuntiationis, excep-

tionis, praecceptorum, approbationis, iuris, voluntatis, revocationis, & functionis infringere. Si quis

autem, & prius erat, eam

CAP. II.

Rex Francia & regnante, per extravagantem, Vnam sanctam, capr. de major. & obed. non amplius subiacebit eccles. Rom. quia prius erat.

Clemens V.

Mexit charitati filii nostri Philippi Regis Francorum illustris, sincera affectione ad nos & ecclæsiæ Romanæ interritas, & progenitorum suorum præclaræ merita meruerunt. Meruit insuper regnocolarum puritas, & devotionis sinceras, ut tam Regem, quam regnum favore benevolè prosequatur. Hinc est, quod nos Regi & regno per definitionem & declarationem bona memoria Bonifacii cap. VIII. prædecessi nost. qua incepit, Vnam sanctam, nullum volumen vel intendimus prejudicium generari. Nec quod per illam, Regem, regnum, & regnocoli prælati amplius ecclesia sint subiecti Romanæ, quam antea existebant. Sed intelligentur in eodem esse statu, quo erant ante definitionem præfata: tam quantum ad ecclæsiæ, quam etiam ad Regem, regnum, & regnocolas superius nominatos.

CAP. III.

Ordinarii non possunt ferre censuras in suis subdito pro suis negotiis Romanis censes, ubi manentes, aut ab ea recedentes: nec

a Psalm. 46.

illes privati beneficia: quod si fecerint, trahant. Ille bene-
ficia illorum alii fini collata, tam latentes, non respondent. Ibi fini
sunt excommunicati: & a se Papa absolvit.

Eugenius IV.

D

Irina & in eminenti fidei Apollinaris speciali dispensatione clementia confirmata, ad ex libetatem ambo-

m, per quæ officiale prædictæ fidelis obsequio non sol-

quam veluti fiduciam omnium matrem pro ambo

fatuæ quærenda, & justitia proponendæ, de causa

mundi partibus confluit multitudine: nunc & quædi-

uis rationabilis causis moxi, etiam nonnullis resi-

cefforum nostrorum vobis inharent, & difficiuntur

inhibemus locorum ordinantis, neconveniunt consiliis

delegatis corum, carcerisque universi & ingrediendi

qui potestatæ & auctoritate praefulgent, copiæ, dignitatis, gradus vel præstabilitate furent, ut contra

officiale præfato, quoconu[m] nomine successores in

notris & diebus fidelis obsequio non & tempore re-

sistent, necnon quoconu[m] alios pro suis & eorum ca-

aus vel negociorum prosequendis ad fedem prædictum ven-

entes, ac in ea durante negotiorum & causam impedi-

modi prosequente motu trahentes, & restituuntur

eadem, procedentes, aut in eos excommunicationis dis-

positionis vel interdicti, aut privationis officiis aut

beneficiis, seu quædam alias sententiæ penitentiæ pro-

praefundantur. Nescimus omnes & flagitos possidere

sentientes contra tenorem & mentem eorum inca-

si huiusmodi latas & habitas, & in predictis metibus

ac etiam promulgandas, & quecumque inde facta de-

claratum nulla; irrita, & irritata, nulliusque exitus vel

existere roboris vel momenti. Nemus quædū in

contrarium a quoquam, quavis auctoritate fuisse vel

ignoranter attentatus, forsan est hactenus vel in pollo-

runt contigerit attentari, etiam decretum istud in

inanem. Et nihilominus in omnes & flagitos ordinatio-

rios & officiales, commissarios & delegatos, qui

te de digitalitatem ac beneficiis ecclesiasticis quædūque

que officialem, aut negotiorum suorum quædam fuisse vel

prosequentem predicatorum: et si fides pre-

vendo atque privatos decernendo, præsumma-

re in mortis articulo constituti. Præmissa autem & cap-

affixione præsumtum ad velut bullam Prædicti Apo-

stolorum de urbe, ex certa scientia quoconque liga-

volumus & articlare: Non obstante Apollinaris & quædūque

generalibus, aut provincialibus præsumtum

bus concilis, edicis, constitutionibus, ordinacionibus

& Apostolicis privilegiis: per quæ effectus præsum-

impediti posse quæmodolabiles vel differunt, etiam de

illis eorumque totis tenoribus habentes effectus præ-

futibus mentio specialis, & quæ præsumtum volu-

habere pro sufficienter expressis, catena consueta

quædūque.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam

notre inhibitionis, declarationis, confirmationis

voluntatis infringere, vel ei aucto rato emanare.

Si quis autem hoc atteneri præsumpere, indegen-

em omnipotens Dei, & beatorum Petri & Pauli

Apostolorum eis que noverit incursum. Denique

apud sanctum Petrum, anno incarnationis domini

a. Vnde Concil. Trid. Sept. 23. de reform. eccles. fons & m-

od. de reform. eccl. quæ vero prædictum.

rica, M. CCC. XXXII. 8. Idus Martii, Pontificat. nov.

A.D. 1352. DE P O E N I S.

C A P . IV.

Transfere tenore durarum constitutionum, dicit quod beneficiorum sedis locis ex statuto, confugundine, vel privilegio habentes annalia beneficiorum vacantes, percipere debent per statutum, quem habentes beneficia obtinente, si in illis essent res.

Iohannes XXII. Magistro & fratribus bess-
tali sancti Ioannis Hierosolyma-
tani.

Evidet nobis ex parte vestra peritio confinabat, quod

Exclusum post constitutionem per nos editam, qua specie expeditae caveatur, quod habentes annalia in ecclesia de confugundine, privilegio, vel statuto, qui ratione dictorum annalium fructus primi, vel secundi, vel alium consequente, frequentis anni beneficiorum vacantium sibi habentium in toto vendicaverant, nihil excepto ultra summam, pro qua unamquodque beneficiorum ipsorum confinuerunt decima solutione taxari, tamen quilibet privilegi, confugundine, vel statuto quovis modo percipient, fed ipsius summae perceptione duntur, sicut etiam contenti, totali residuo praedicta ob-

ligatio, et aggreditur in iustitia non obturare clamores hujusmodi operis a completis esse viderimus liberato-

nus opportuno remedio folcitis studitis apponamus:

Poenitentia nihilominus debita puniri in hanc parratorum

qualitate exceptum illicet oppositores. Omnipotens enim Dominus audito & clamore populi sui, pro-

perturbat eum, qui operibus praeceperat, dolentis, ad

liberandum eum descendit, & summi templi praeponit,

qui iuxta sonoris interpretationem in via prava inique-

diverterat comminando, sic autem Expeliam te de sta-

tione tua, & de tuo ministerio te deponam. Dudem si-

quidem fama gravi, clamore frequenti, & querela fibili

subditorum deferenibus nobis Hegemon Geraldus olim

Caturcen. Episcopus, de multiplicatis excessibus, op-

positionibus gravibus, enormibusq; criminibus esse

reum: Nos mala hujusmodi inolentes ante credere, quam

probare super illis inquisitionem per nos & per alios fie-

ri fecimus diligenter. Et demum inquisitionis ipsius

viro & examinato processu, licet invenimus quod

eius fuerat vitiosus ingressus, cum per ambitionem ni-

miam & abrupta simoniae pravitatem ad pontifica-

lem ascendenter honorem. Progesus autem eius (ut ex-

erendo convenienter initio) injuriosus extiterat, quadam

Primo, videlicet quod Apotholicam fedem, cui

(licet ipsius honoraret in multis, & tandem ad episco-

palis dignitatis apicem promovisset) terga vertens, non

faciem, contemptum pro gratia, maleficium pro bene-

ficio, & vituperium retulit pre honore. Appellationis

bus interdum ad fedem ipsam ab eo vel officiis eius per subditos oppretos emisis, neadum deferre contem-

pibiliter renentes, sed eas verbo vilipendens & facto, suis

praecepido ministris, quod de appellacionibus hujus-

modi non curarent, ac nihilominus appellantem (qui

bus contra oppositores debuerat esse appellatio ipsa re-

medium) nunc pro captione injuriam, nunc per spo-

lationem beneficiorum, & alia indebet affigendo

multipliciter, non absque vitio ingratitudinis violans

injunctum fidelitatem apicem praestitum dixit sed: nec

veritus matris ecclesie transgressionem spernam, non

nullius quandoque per suas patentes literas de vacatis

mandavit beneficiorum provideri, vias ad vacationem eorum

aperiens nimis illicitas & suspectas, perniciulus

etiam fuit, & frequens literatum Apotholicarum abusor.

Secundo vero, quantum ad subditos, erga quos non pri-

mati vel paucos peregit officium, quinque tabularia

fut improbus, crudelisque tyrannus sub pallio charita-

a Gen. 18. b Exod. 2. c Esa. 22.

PPP 3

L. adgit. 5. quam viri f. de jure patron. cap. cum cessante. de

op. idat.

civi subditi incallit terroribus, violentis & injuriis illatis, dolosus inductionibus, & fraudibus exquisitis, veluti reuox iniquius, extorcionibus eos intolerabilibus prægravando : num binas anno, nunc plures in die, nunc alias nimium excessivas, & ecclesiæ importabiles, apote multiplicato evectione numero canonibus definito, interdum per se, interdum per alios procurations exigendo, pro libito visitationis officio quandoque nullatenus, & regulariter non ad fructum correctionis, sed ad satu-randa cupiditas affectum impendo, ad alios quebus illicitos, & damnatos, suum exaruit frequenter ingenium, nec de modo, nec de causa curavit. Ex quin inventi subditos suis in hoc reprobandas affectibus non parentes, nec alias eis exigere potuit concupita, calumniosas delationes fieri, contra eis lites moveri, & diversa eis gravamina subdole procuravit plures inferi. Paxterea non citatos legitimè, nec convictos etiam, aut confessos, suis privavit beneficis ; occasionem pro causa confus-gens, non rationem in his, sed tyrannidem potius pro-ques personalem. Multa facta tresser infamia di-clarvit, per suos illa faciem notarios publicari, & ut illis qualem ipse haberatur, ad ecclesiæ preberet ingeffium, institutum ei praefantatos, seu institutionis sua ex conce-de-re literas superius remittit, nisi primitus certa fibi, & magna pecunia propter hoc exoluta. Multa ecclæstica beneficia, nunc permutationis prætextu, nunc vero sim-pliciter in suis manibus regnata, modo iure (ut præten-debat) ordinario, modo super hoc (ut dicebat) Apostoli-co munimur induito de facto sciemter contulit : interve-nientibus fraude, pacto, & simoniaca pravitate subiectas fibi ecclesiæ occupans, earum redditus usurpavit, & sic in suis fuis corruptius judicis processum eorum, & hi-nem in pecuniarium commodus ordinando, quandoque jucificans impium, innocentium injusit condemnans : sic & alios corrumpere judices pro obtinenda super opposicio-nibus inchoatis iuxta victoria nisi fuit. Tertio, quan-tum ad te, ut qui fui nequam existeres, nulli aliis bonus eset, sui namque famæ prodigus, se perjurii patenter involvit, irregularitatique laqueos irretivit, & (quod re-ferrere pudet) in corpus suum forniciante peccans per con-tinuatus incontinentis virtus, quo se dudum fedave-rat, pontificis postea decoratus honore, in sua ponere, gloria maculam, & membra sua non erubuit mitterebus inclinare. In his quidem eius sic reprehendeadus in-gressus, sic scandalolus, permicacis exemplo progressus, ut vitio hispidi, sive culpis neficiis finem imponere, & opericulosis egreflus, cum adeo foret in ipso habuita malitia, quod (remanente fibi adolita fuitilitate) ini-quitatis opere voluntas fibi deficeret minime speraretur. Propter quod, ne prioribus peccatis committeret, illud solu-lum stimulamus salubre remedium, ut quod velle non poteramus auferre, criperemus vel posse. Nos itaque super præmissis & pluribus aliis ejus nefandis excessibus cum fratris nostris ex fano consilio deliberatione co-habita diligenter, in prefatum Hugonein Geraldis, qui se omni honore ac dignitate reddidi tam indignum, qui-que ob suas iniurias, ne proficit, est abjectus a Deo, suis ligaram peccatis, omnique honore ac dignitate pon-tificali iam privatum a Domino, de consilio omnium & singulorum fratum ipsorum, perpetua depositionis sententiam duximus promulgandam. Pontificali cum, & facendoriali, & alio qualibet officio privantes, & ad perpetuam carcere condemnantes : ut ibi com-mittenis celiabitibus agat penitentiam de commis-sis : Nulli ergo hominum licet hanc paginam nostra promulgationis & condemnationis insfingeret, vel ei au-sus temerario contraire. Si quis autem hoc attentera- præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incar-surum, Datam Avignon. XV. Calend. Iunii, Pontif. nost. Anno 2.

DE POENITENTIAL ET REMUNDO
anteriori non nisi
angusti a morte
TITULUS IX
CAP. L

Congreso que anno circunstantibus Pape Pauli
foliorum, penitentia peccatorum venia concedatur.
ad menses incepit a
sunt illa
Bonifacius VIII.

A Ntiqurorum & habet fidia relatio, quod testi-tibus ad honorabilem basitcam principia po-
tiones & indulgentias peccatorum. Non quia ipsa
xtra officia nostri debutum latenter appetimus & mo-
ribus libertatis singulorum, huiusmodi remissione de-
dilectionis omnes & singulis ratis & gratus habentes
ipfas auctoritate Apostolica confirmatione & approba-
tus, & etiam innovatus, & profectus scripti processu
communimus. Ut autem beatissimi Petri & Pauli
postoli & amplius honoretur, quo siquon bilis in
urbis devotus fuerit ad eis frequentem, huius
ipfis spiritualium largitione numerum ex his indulgen-
tiatione magis leniteri se retinet. Non de con-
pensis Dei miliecordia, & excedens Apollonica
eius meritis, & auctoritate consilii, de fratre eorum
confilio, & Apostolico plenitudine potest, multus
in praesenti anno milieffimo recensentem, à fellatio
Domini nostri Ihesu Christi parte posse in-
choato, & in quilibet anno centefimo fecerat, ut hie
cas ipsas accedentibus reverenter, vere penitentes
confessis, vel qui vere penitentes, & confessione
huiusmodi praesenti & quilibet centefimo feceris
anno, non solum plenam & largiorum, ins pleniorum,
omnium suorum concedemus & concedimus re-
peccatorum : Statuimus, ut qui voluntate adul-
gulantia a nobis concessa fieri parcer, & fons am-
mani, ad minus XXX. diebus continere in supplice
latenter, femele in die : Si vero perpenitentem re-
frenes, similis modo diebus XV. ad balicas esse acce-
dant. Vnde quicquid tam pli merecens, & indigne-
tiam efficacius consequetur, qui balicas sive angu-
& devotus frequentabit. Nulli ergo omnium ho-
norum Itet haec paginam nostra confirmatione, re-
paboris, innovationis, concessionis, & confirmationis
infringere. & Datum Roma apud sanctum Petrum
Cal. Mart. Pont. nost. Anno 7.

CAP. II
A nnus Takileus, frus plenaria tempore, quod plenaria po-
tibus centefimo anno coniuncta est penitentia & morte, re-
tum, & pontificis beatissimi Petri & Pauli, pro gloriam
tum ad annum quemdam regnum reuertitur.
Clemens VI. Archipspicop Tarrac. pugnare
Venerabilis Dei filius in fine Patria uestra
tus est defendere matris, in qua de ex tua
mortalis substantia divinitus fuit, in appello &
nitate, ineffabili unione conjuncti, id quod tu, pen-
tens, & quod non era, afflumen : ut habeas sub-
minem lapsum redimeret, & pro eo finisseceret don-
tri. Vbi enim venit plenitudo temporis, & male don-
um, & misericordiam, & misericordiam, & misericordiam
a

^a Vide Dol. scribalis L. 4. foliis 39. 39. 37. 37. 36. 36.
ent aporta que tradutor in textu C. glosa. alle. Reg. 10.
Luth. art. 17. & aliquot sequentes. b ad Gal. 4.

qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem reciperent aliorum. Iple namque factus a nobis a Deo sapientia, iustitia, sanctificatio, & redemptio, non per sanguinem hincorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introitum semel in sancta, eterna redemptione inventa. Non enim corruptibilis auro & argento, sed suorum arietum contaminati & immaculati preceps singulare nos redemit: quem in aera crucis innocens impulit non gutta sanguinis modicam, quia ramus propriei unionem ad verbum pro redemptione rotius habuit generis sufficiens, sed copiose velut quoddam prorum noster effusio, ita ut a planta a pedis, ulque a ventre capitis nulla sanitas inventaretur in ipso. Quantum ergo exinde, ut nec supererat, inanis, aut superflua tanta effusione misericordia rediret, thesaurem militari ecclesia acquisivit, volens sum thesaurem suam nisi pateret: ut sic sit infinitus thesaurus hominibus, qui qui si sunt. Dei amicitia participes sunt effecti. Quem quidem thesaurem non in fardio & repositum, non in auro & abscindit, sed per beatum Petrum, suffragerum eiusdem successores, fuso in terris vicina, commissis fidibus salubriter dispensandum: & propria & rationabilibus causis, non pro totali, num pro paucis remissione peccatum temporalis pro peccatis debilitate generaliter, quam specialiter (prout cum Deo cognoscere) vere pœnitentibus & confessis invenientur applicandum. Ad cuius quidem thesaurem beatitudine Dei genitricis; omniumque electorum primo iusto usque ultimum merita administrandum pœnitentem: de cojus summa confunditione, seu minime non est aliquatenus formidantibus, tam proprie Christi (ut praedictum est) merita, quam pro eo, quod tanto plures ex ejus applicatione trahuntur ad ultimum, tanto magis acrefert ipsorum cumulus merita. Quod fel. rec. Bonifacius pap. VIII. prædecell. noster p[ro]l[icitu]r (sic ut indubit credimus) considerans, & attentione revolvens, quantum apud homines gloriosi principes esse Petrus & Paulus, per quos Evangelium Christi Romae resplenduit, & per quos ecclesia regipotis sumptu exordium: qui facti Christiani populi ex Evangelio genitores, gregis dominici pastores, & delectores, ecclesiarum columnæ, præ ceteris Apollinis posuit quodam prærogativa: in ipso salvatore fidei patrem. Quorumuni, scilicet Apollonorum Principales bona dispensatori, claves regni colorum comitatu: Alteri tanquam idoneo doctori, magisterium ecclesiastice eruditio inueniuntur: In speciali veneratione haberi debent, & debita honorificentia venerari: pro memoriæ recolenda crebrius, & reverentia a cunctis Christi fidibus eis devotis addibenda; ipsorumque patrocinio favorabilius afflentendo, incontumplatum thesaurem huiusmodi pro excitando & remunrande devotione fidelium volutus aperte: decernens de summi bonorum conilio, ut omnes, qui in anno à nata Domini M.CCC. & quolibet anno centesimo ex anno secundo ad distorum Apollonorum basilicas de accederent reverenter, ipsaque si Romani ad minus XXX. si vero peregrini aut solemnes fuerint, quindecim annos vel interpolatis, latere, semel in die, sicut tamen veri pœnitentes & confessi exsisterent, perfoluntur visitant, fluorum omnium obtinente plenitatem veniam peccatorum. Nos autem attendentes quod annus & quinquagesimus in legi Moysica (quam non venit Dominus solvere, sed spiritualiter adimplire) libidinis remissionis & gaudii, facerent dierum numerus, quo legi fit remissio, censebatur: quodque ipse

^a Cor. 1. ^b Ad Hebr. 9. ^c 1. Pet. 1. ^d Efeso. 1. ^e Luc. 1. ^f Matth. 13. ^g Levit. 25. ^h ut plenissime de quinquagesimo Iuliano.

veterum commode praesentari, volumus, quod per te frater Archiepiscopo, declarum literarum transumptum manu publica scriptum, quoque munitione sigillo vobis fratres suffraganei transmittuntur, cui velut originalibus litteris adhiberi volumus plenam fidem. Datum, &c.

CAP. III.

Constitutio casus Papa reservatos comprehendens certu ex causis bise poniunt, a quibus nullus potest solvere sine speciali licencia sedis Apostolicae.

Paulus Venetus Tapa II.

Et si dominici gregis salutis semper intenti singulari studieamus, per quae (peccatorum mole deposita) salus ipsa succedar, & ab hosti humani generis servitute creptis animas lucifaciamus aeternum, qui nobis eas sua bonitate commisit: id tamen propensiiori studio praecandum est censemus, ne (cujusvis indulgentia) remissionis vel facultatis obtinu. / Christi fideles proliiores ad illicita in posterum committenda reddantur: aut venientia facilitas a ei peccandi tribuat incentivum. Hac i. taque consideratione habita, olim emanavit a nobis constitutio tenoris subsequenter: videlicet, Sanctissimum in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Paulus divina providentia Papa secundus, qui pridem super plenaria remissionibus, que femei in vita, & femei in mortis articulo concederuntur, formam & normam instituit, ne postmodum fine exceptione quorunque criminum prolixiores redherentur homines ad peccandum, per regiam in cancellaria Apostolica publicatam statutu & ordinariavit, quod in quibusunque concessionibus & facultatibus absolventi, causis infra scriptis tanquam speciales fedi Apostolicae referuntur semper intelligentur excepti. Videlicet offensae ecclesiastice libertatis, violations interdicti ab eadem lede impositi, criminum heretici, consiperationis in personam aut statum Romanorum Pontificis, seu cuiusvis offensae, inobedientiae, seu rebellionis ejusdem Pontificis, vel fideis Apostolicae, presbytericidi, offensae personalis in Episcopum, seu alium prelatum, invasionis, degradations, occupations, aut devaluationis terrarum Ronyane ecclesie medie vel immediate subiectarum: ac etiam invasionis Romipetarum, seu quorūcumque silorum ad Romanam curiam venientium: prohibitions devalorationis cariarum ad dictam curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum, ad partes infidelium, impunitios novorum olearium realium vel perfornalium, ecclesias vel ecclesiasticis perfonis: Simonia super ordinibus vel beneficiois alesquendis, in eadem curia vel extra contracta. Et generaliter in cassibus contenitis, bullis, qua confitunt in die cena Domini, per praedecessores suos Romanos Pontifices publicari: Considerans, quod piercurunt contingit iam sanctificationem, huiusmodi facultates & concessiones, tam praesentibus, quam absentibus, etiam oraculo vivi vincis concedere: (in praetexto concessionis huiusmodi, vel premitentes vel confessores in suprascriptis cassibus fallantur, & fallantur statuit & decrevit, sua intentione sive, & esse, per qualunque concessiones & facultates per suam sanctitudinem, tam scripto, quam verbo factas, & in posterum facientes, nemini licere irretrahere dictis cassibus absolvere, nisi speciali fice sanctitatis sententia: quinimò concessiones & indulta praedita, quando casus exceptos huiusmodi, nulli penitus suffragari. Ut autem ipsa constitutio (qua studium, felicitate quinto Calendas Apri anni ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi, milie-

mi quadringentesimi sexagesimi sexi, Ponit Secundus nostri Anno secundo publicata fuit, & eidem Cardi belli plenius innotescat, nullusque illius ignoratus pretendere valeat in futurum; praesentis isti statuti, ut ad majorem omnium personarum notitiam. Nulliter ergo omnino hominum licet, hanc paginam non habere, tali, ordinationis, & decreti infringere, vel si subversario contrarie. Si quis autem hoc amentem perferit, indagationem omnipotenti Dei & beatissimi Petri & Pauli Apostolorum ejus ne novem incircumdat. Datum Roma apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ M. CCCC. LXVIII. quinto Nonus Maij. Ponit Secundus nostris Anno.

CAP. IV.

Bulla confirmatoria anni Iubilai, publicata apud Secon- trum in die nativitatis Domini, in qua continentur, quod anno Iubilai est ad brevissimum tempus redditus, quam sicut est: annus vigesimusquarto quoque, anno cunctis fidelibus beneficis suis annis exprefit, vixit, & illius indulgentia excedit. Et a durante, alia indulgentia ubiq. efficit.

Sixtus I V.

Quemadmodum a operis, vigilisq. priora ser- tia oves sui custodias depansas, cura ferme servare incursum, & ad statum propter fieri molestato perdere: ita quoque & nos (quibus disponimus universi gregis domini foliando comis- et) & supremis desideramus affectibus, & huius uirtutis indecessus, cunctos Christi fideles, quos a iustitia nostra hostis humani generis diabolica triste avetis, deponit peccatorum sarcina, suo reconciliare auctori: et mentis felicitatis prmissim nostri redemptoris inseparabilis statute media potiuntur, statique nostrae operationis ministerio, utilitate publica suadente, etiam per gratiam suscepitionem, quod eorum salutis conueniat, sequentia & praedecessorum nostrorum ordinantes laboris deffidibus manscipentur. Olim liquido felicis recordacionis Paulus Papa secundus, praedecessor no- strus, rationabilibus causis tunc expressis induxit, & venerabilium Fratrum nostrorum, tunc horum, de quo numeru numero tunc eramus, confilio, anum tubulum ad brevius tempus provida moderatione redidit, plenum ad annum vigesimum quinum Apolitica auctoritate restrinxit, ac volunt, statuit, & decrevit ex causa prædictis, quod singulis vigesimali annis Jubilieis annus predictus celebrari debet: quodque anno Domini M. CCCC. LXXIV. proxime futuro, videlicet a vi- gilia nativitatis Domini nostri Iesu Christi, id est anno Iubilieis inciperet, & ut sequitur, finiret: ac aquila & singuli ueriusque sexus fideles, qui beatum Apolitum Petri & Pauli basilicas, Lateranensesq. & finitæ Mariae majoris alterius urbis ecclesias viaginibus devoite visitarent, omnes & singulas indulgentias & peccatorum remissiones consequerentur, quas inde nobis fixis suisque praedecessores anno Iubilieo humiliatis & ecclesias predictas viatibus devoce concesserant, per quasdam primas, & deinde nos, qui (dico) praedecessore, sicut Domino placuit, sublato de medio) fiumi divina disponeente clementia ad apicem summi apolitatus affluppi, & per alias noctis mœs, ejusdem Pauli praedecessoris ordinacionem, exaltantem, & statutum, ac omnia & singula iuramenta suis literis contenta, de eccl. statutum ordinamus, quod annus Iubilieus & ordinamus, quod annus Iubilieus probantes: Similiter statutum & ordinamus, quod annus Iubilieus predictus, cum eidem indumento & remissionib. plenariis peccatorum, anno prossime favo-

a. Vide extravagantes Gregorii XIII. misse Domini ac de- dicator, qua indicatio sanctus Iohannes pro anno 1776.

et vigilia natiuitatis eiusdem incipere, & ut sequitur, contumaciam debet: prout in singulis literis predicis (quamcumque tempore praefentibus haberi voluntus pro expressis plenius continetur. Verum, quia postmodum, tam nos, quam idem Paulus predecessor, nositer, dum in humanae animarum saluti fidelium intenti, multorum principum & aliorum Christi fideliuum, & devotorum personalium pulchri, diversas indulgentias & plenariae remissiones plenarias nonnullis ecclesiis, mox auctoritate & pli locis, duximus concedendas: propero populi oratione forsan conuenienter ad beneficas & ecclesias accedit, retardari, aut ipsius anni Jubilati celebratur anniversarii, vel intermitte potest, cum animarum non modicis detinimo: Nos qui universum credentium probabimus & salvi proficerem ex debito ministerio pastorum auctiorum addiligimus (nem propter aliquam indulgentiarum tenebras à nobis, seu eodem Paulo, vel alii predecessores nobis concessarum, huiusmodi effusionem, hoc secundum opus, ac remissionis & gratiae annus tubulae anniversarii, aut fidelis ipsi à tanto munere reddantur voces) remedii opportunitate providerem volentes, omnes & singulas plenarias, etiam ad iustas Jubilata, & etiam communi vota, aut super eis & male ab aliis incertis, ut per autoriam pravitatem, vel alium illicitum modicem, dispensandi & componendi, aut illa sub modo & forma remittendi, & deputandis confessio- nes, cum potest absolvendi, etiam in cibis fedi Apostolice referatis, facultates, concessiones, & indulta a apostolis potestatis plenitudine, usque ad nostram auctiorum fidei beneficium sufficiendum, illasque donare beneficium nostro & fidei predictae suspensas & volumen, nec interim alii suffragari: indulgentiam beificiarum & ecclesiarum dicta urbis suo pleno robor durantibus. Diffictus inhibentes, alicuius indulgentiam (prater ritus duntaxat) in locis publicis vel pontis pradicari aut nunciari, earumque prætextu à quibuslibet & aliquid exigiri quo modo. Quinimodo, & predicatores quoquecumque per locorum omnines & predicationibus & quaestibus huiusmodi fa- tens & volumen & mandamus praeterea auctoritate, ut, sub certis & premis ecclesiasticis, & de quibus vi- lio fieri oportet. Nulli ergo omnino hominum hanc paginam nostrorum suspensionis, inhibitorum, mandati & voluntatis infringere, vel ei aucti reme contrarie. Si quis autem hoc atteneret presumptum, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum sanctorum & Pauli Apostolorum ejus ne noviter incursum, sicut Tyberium anno incarnationis Domini, &c ecclesie. Cal. Septemb. Pont. noft. Anno 3.

C.A.P. V.

Tempore suo maxima multa conciergerat indulgentias: quia ea confitit, hic re sociat.

Idem.

¶ In domini gregis salutem semper intenti, singulis etiam humiliatis potestibus ea benignè concedere decessamus, per quos (peccatorum mole deposita) salus ipsa decedat, & huius humani generis servitute eruptas animas incisicamus astutissimo, qui nobis eas sive bonis que comisist: id tamen propensiiori studio preceaven-

dum esse confessus, ne confusis indulgentia, remissio- nis, vel facultatis obtentu, Christi fideles prodiviores diligencia in posterum committenda reddantur; aut facilius venire eis peccandi tributus intentivum. Cum itaque (sicut multorum fidei digitorum testimonio accipiimus) ob multitudinem facultatum per nos, vel auctoritate nostra concessum, tam verbo, quam in scriptis, confessis exinde literis vel non, pralatis & personis ecclesiasticis, etiam religiosis & secularibus utrinque se- xus, capitulis, collegiis, conventibus, hospitaliibus, confratribus, & universitatibus, tam in genere, quam in spe- cie, sub electione, vel deputatione confessorum; qui eligen- tes eoldem, vel pro indulgentiis per nos concessis consequendis, ad ecclesias & alia pia loca confluentes, seu ad aliqua pia opera manus portigentes adiungentes, ex- cundemque confratiriarum confrates & sorores, ac in hospitalibus predictis decedentes, seu deservientes, aut eis pie aliquid relinquentes, vel aliqua alia meritorum ministeria exhibentes, & in ordinibus profitemtes, con- fessione diligenter auditis, in singulis etiam fe- di Apostolice referatis cibis femei in vita, & in aliis quoties, ac in morte plenarie, vel alias etiam ad effectum consequendi quacunque indulgentias plenarias, vel non plenarias, absolvere, & penitentiam saluarem cisiungere, emissa quoque vota per illos quacunque in aliis pietatis opera commutare libere & il- lecite valeant: fideles praefati ad pecundum, & ad aliis illicita committendum, zonndiquam prodiviores ex- stant, non parvum periculum salutis animarum suarum. Nos qui Deo proprio eiusmodem gregis dominis (meritis licet insufficientibus) curam gerimus, & illure spiritalis thesauri elargitione cupimus ipsi Deo reddere acceptabiliter: ne exinde clavum auctoritas deducatur in contemptum, ipseque ad pecundum proclivi- ores (ut diximus) liberis probabantur. Ex premis & aliis rationibus causa animam nostrum moven- bus, moto proprio (non ad alios nobis super hoc obla- late petitionis instantiam, sed de nostra metu voluntati & deliberatione) auctoritate Apostolica tenore pra- fessum statuimus & ordinamus, quod de cetero pra- textu facultatum huiusmodi concealarum a nobis, vel auctoritate nostra, & quas concedi quomodolibet contingat in posterum, verbo, literis, aut quavis alla scri- ptura, etiam cum clausula, quod sola signatura sufficiat etiam in favorem fidei & crucis: nullus confes- sorum corundem quempiam, cuiusvis status, gradus, or- dinis, vel conditionis existat, & quacunque ecclesiasti- ca, etiam episcopali, vel majori, aut mundana, etiam regali, & majori dignitate præfugeat, qui offensa ecclesiastica libertatis, violationis interdicti ab eadem fede imposui, seu heretici, postquam fuerint de ea sententia literiter condemnati, delati, seu publice diffamati: compi- rationis in personam aut datum Rom. Pont. seu cuius- vis offensis, inobedientie, aut rebellionis ejusdem Pon- vel dicta fedi, mutationis membrorum, vel occisionis cuiusque in sacris ordinibus constitutis, offendit, personalis in Episcopum seu alium prælatum: invasio- nis, depredationis, occupationis, aut devastationis ter- rorum Romanae ecclesie mediate vel immediate subje- citur: ac etiam invasionis Romiperiarum, seu quo- rumcumque siorum ad Romanam curiam venientium: prohibitions devolutionis causazum ad dictam curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum, ad partes infidelium: impositionis novorum onerum, realium vel personalium, ecclesiis vel ecclasiasticis personis: summa super ordinibus vel beneficiis consequen- dis in dicta curia vel extra eam contracta, criminum quomodolibet reus foret. Et generaliter in cibis con- tentis, in literis, que confieverunt in die cone*re* dominii publicari, praetextu huiusmodi facultatum absolvere, & per eos emissâ peregrinatione ultramarina, & vili-

3. Traductores questuariorum omnium ab eisdem Cons. Trid. Sess. de jure ecclesiarum & fisci, si de rebus e.g.

tationis liminum Apostolorum Petri & Pauli, in Compostella, & castitatis ac religionis vota. *Nisi ex speciali licentia, & certa scientia nostra, de qua demum constat censeatur, cum in signatura nostra deluptu manu nostra scriptum, aut in literis nostris expressum fuerit: nos ex certa scientia & de speciali gratia id concedere cum derogatione praesentis constitutions, illius de verbo ad verbum inferum tenore: non autem per clausulas id importantes vel in articulo mortis constitutum, & sive in caibis (in quibus satisfactio fuerit impendens) facta satisfactio, vel idonea praevia extiratio commutare praluntur.* Et si aliqui confessorum praedictorum contra praeientem constitutionem quecumque absolvere, aut excepta voce prædicta commutare attenta vereint, *absolutio & commutatio huiusmodi nullius sit roboris, vel momentum.* Et contraientes eo ipso excommunicationis sententiam incurant, a qua (nisi in mortis articulo a constitutis) ab aliquo quam in Romano Pontifice abfolvi non possint: Non obstantibus literis, & constitutionibus hujusmodi, & constitutionibus, & ordinationibus. Et ne aliquis de praesentibus ignorantiam voleat allegare, mandamus eas in Cancellaria Apostolica, & audiencem litterarum contradictarum legi & publicari, ac inter extravagantes alias Apostolicas constitutions in quater dictis cancellariis describi, &c. Nulli ergo omnino homini licet hanc paginam nostrarum suspensionis, inhibitionis, mandati & voluntatis, &c. Datum Spira, Anna. Domini M. CCC LXXXVII.

DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS.

TITULUS X.

CAP. I.

Excommunicatus fuit qui patitur aut promissoribus iustificari, vel gratiam a deo. Apostolice sententia, & quod tali non revulsus nec illius absolutione facili concordat.

Bonifacius VIII.

Excommunicamus & anathematizamus ex parte omnipotens, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: autoritate quoque beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & nostra, omnes clericos, religiosos, & laicos utrumque sexus, sive sunt familiares curis, sive alii undeconique, aut aliquod pacium fecerint, seu aliquod parvum vel magnum promiserint, vel promissionem receperint, aut ex pacto sive promissione occulta vel manente, facta sub generalibus & plenarie non expressis, sive sub specialibus & expressis aperi-
tè verbis, quicunque dederint aut receptorint, magnum vel parvum, vel promissionem quicunque sit ut uultatis proper hoc consequenda fecerint, vel receperint, pro aliquo iustitia sive gratia pro se aut pro altero in causis, vel iudicis, seu aliorum per literas Apostolicas, & quibuscumque modis apud sedem Apostolicam obinenda. Et hanc sententiam ad promittentes & acceptantes, dantes & recipientes luxuriam excedendam. Illos, quoque qui aliquem fecerint culpabilem in predictis, & nobis intra diem trium spatiū non reuelerint, vel affici, per quem ad nos verbum fideliter perfearint, simili determinis sententia subjaceat. Determinis etiam, ut nullus hanc incurrens excommunicationis sententiam, ut predictis, vel aliquo predictorum (abique speciali mandato) nostra absolutionis beneficium valeat obtinere: nisi fortis ad nos habere accessum non posset, in mortis articulo & constitutis. Nec etiam ad absolutionis gratiam admittatur, nisi prius quantum-

a Vnde Concil. Trid. Sess. 4, de casuum reservatione, &c. b Vnde Concil. Trid. Sess. 5, 7, de casuum reservatione.

debit vel recipit, integraliter Pauperibus largitur. *Huiusmodi vero live gratiam sic obtentam nullus possit enim momenti volumen, omnique statutis item exceptu, & robore firmatur. Sed & locates utrum pauperrimis nobis absolutionis eorum cum predictis minimis ad penas similes obligamus.*

CAP. II.

Trempla dominus ex misericordia presentem, sed me proper, datuimus debito non sicutum ex terra vel aqua ipsius Pape decessum non intercedere.

Ideam.

Provide attentes, quod ut frequenter, contra nos non cauta, fine culpa tamē molitus moliti sententia proficerent, quodque fini nominis sibi nō prompti ad proficerent, quodque fini nominis sibi nō prompti ad proficerent, scilicet, etiam in operis five causis, que interducent plus ex explicatione, et charta isti radice perficiunt indicis procedunt, quodque interdicti tempore divina organa resurserunt & laudes, nec ecclesiastica sacramenta meliora solent: tolluntur mortales, sed minores, tolluntur praefertim per oblationem frequentes huius statutis adolescentes & parvuli participantes rite famem minus inflammantrur & solidantur fide: fidem et perficit devotio, hæc pellunt, & multiplicantur rescula animalium. Praefertis constitutions postmodum edito, in nulla Provincia, civitate, eisdem via in territorium, vel diffidetur auctoritate ordinarii, et auctoritate supponatur ecclesiastico interdicti propter debito, vel pro cuiusvis monere, vel peccato quicunque, occasione vel causa, seu quoniam contulisse: pro eo maxime, quod ipsorum donum, statutum seu officiales, quoniam nomine confarunt, et multa seu habitatores, aut singulariter per sonus plausus donum vel flauendis ordinantis vel ordinandis terminando, et debito fecerint quantitate non tolerare, inde aut in antea non perfolentes. Nos cum enim de statutis irritum & inane, si fecerit haec in eis, non tolleretur, vel contigerit attenuari, illudque novitas amittere. Non obstantibus quibuscumque constitutions, actionibus, pacis, conventionibus, compunctionibus, amificationibus, fidei confirmationibus, confessio, & sententia super hoc habitis, vel habentis conuenientia, pœnam spiritualium, & temporalium, et multorum approfitione, vel quicunque alia firmata sint. Natales supponit interdicti haec inveniuntur, et ita atea feret de Apostolice sedis specialibus, et capitulo, et rejudicatio.

CAP. III.

Andronicum Paliolegum, & Imperatorum Gratianum sententiam, & heresiis iporum fauorem, excommunicantur: omnium, cum ei se manifeste fecerint contrarie, et non excommunicationis, & ex ea terrore reciperint, sequenda maledictio. Sancti prisciani bonorum quod ab ecclesia sunt, et in ecclesia sunt confederatis nulla est. Facta cap. ad Apollon. & rejudicatio.

Clemens V.

Adcertitudinem praestant, et memorem formam, & heresiis iporum fauorem, excommunicantur: omnium, cum ei se manifeste fecerint contrarie, et non excommunicationis, & ex ea terrore reciperint, sequenda maledictio. Sancti prisciani bonorum quod ab ecclesia sunt, et in ecclesia sunt confederatis nulla est. Facta cap. ad Apollon. & rejudicatio.

2. Antiquorum.

preminentia, conditionis, status, necnon universitatis, ci-
vium, castorum, & aliorum locorum districtus inhibi-
bamus, nec cum eodem Andronico Paliologo in hujusmo-
di excommunicatione manente, societatem vel confede-
rationem aliquam contrahere sub quovis ingenuo, vel
machinatione prouidimus; vel ei alias in his, quibus ex-
communicatus est denunciatus a nobis, praefare consili-
arium, vel favorem publicum, vel occultum. Et si fe-
cimus prout ipsi fuerit, omnes singulare persona con-
tinui prelamenti (non obstante qualibet indulgentia
sibi quaque forma verborum, vel expressione ipsi ab
Apollo fidei concessa, vel in posterum concedenda,
quam quoad hoc viribus volumus omnino carere) fer-
untur excommunicationis, quam ex nunc in ipsis fer-
mis, incurrit volumus ipso facto: Tertias, portum & u-
niversaliter predicas, quae secusantate presumperint
propter expedire videbimus ecclesiastico curabimus sub-
iecte interdicto. Ad privationem omnium honorum, qua-
rum dubius habet tenet ecclesie, & ad penas alias spirituales
& temporales, prout utile putabimus, processur. Et ni-
hominis societatem & confederat, nonne ipsas (etiam si
penam & iuramentum additione vel quacunque fuerint
alio nomine vallatae) decernimus irritas & inanes. Da-
num Petavii III Nonas Januarii, Anno 2.

C. A. P. IV.

Excommunicati sunt, qui littera a Papa ante suam coronatio-
nem concessis impungant.

Idem 4.

Qvia b nemalli (prout accepimus) contra doctrinam Apostoli fuit prudentia, quia potius imprudentes imitantes, ad disceipula super his de quibus eis non expedit, fatigentes, astere non verentur, quod
sumus Pontificis ante sua coronationis insignia le non
debet intronitare de provisionibus, reservationibus,
dispensationibus, & aliis gratiis faciendis, ne se in literis
Episcoporum simpliciter, sed electum Episcopum scribere.
Nec etiam uti bullis, in qua nomen exprimatur ipsius.
Nos talium temeritas competenter cupientes, singulos,
qui occasione hujusmodi aliquas litteras nostras super negocia
quibusunque confecimus, e, quae a nobis ante co-
ronationis nostra insignia emanarunt, aut fuerint impun-
gare, excommunicationis sententia innodamus. Datum
apud electum Burdigal. dioec. Anno 2.

a Joannes de Sylva in tract. de benef. part. 1. q. 3. dum memori-
nt hujus extravagantia, eam tribuit Clem. 6. b Trev. cap. 2.
ne ministrorum cert. de conf. c Alonensis.

EXTRAVAGANTIA COMMUNIUM FINIS.

CAR. 12

Aeneas Silvius Pius. Aeneas Silvius Pius
Papal Bull. Excommunication of the
House of Guelph. Excommunication of the
House of Guelph.

Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.

Excommunication of the House of Guelph.
Excommunication of the House of Guelph.

ILLUSTRATIONE COMMUNI EMBR.

